

önskar genom styrelsen alla medlemmar

God Jul
och
Gott Nytt År

Släktträff och årsmöte

Vid vår förra släktträff bestämdes att nästa träff skall vara 2021.

Styrelsen ha beslutat att skjuta fram den ett år till den första söndagen i september 2022. Orsaken är förstås Coronaviruset.

Eftersom vi måste ha med en kallelse och inbjudan redan i detta års julhälsning vågar vi inte tro att allt är över i den kommande september.

Styrelsen 2018 - 2022 består av följande ledamöter

Ordförande	Åke Abrahamsson	Marka	070 660 24 53
V. Ordförande	Lennart Sandin	Herrljunga	070 218 25 96
Sekreterare	Birgitta Renström	Skövde	0727 26 82 00
Kassör	Urban Azelius	Ulricehamn	070 527 54 93
Övriga	Marianne Grindeskog	Falköping	070 654 56 94
	Peder Wilhelmsson	Trädet	070 466 12 34
	Ingrid Johansson	Skörstorp	070 248 19 85
	Margareta Thor	Kinnarp	070 974 08 14
	Gösta Wilhelmsson	Trädet	073 045 43 26
	Margareta Andersson	Falköping	070 674 50 00
	Fleming Torstensson	Falköping	0731 81 14 43
	Kurt Filipsson	Håkantorps	0500 45 50 71
	Jessica Winggren	Mölnbo	073 028 00 16

Ett mycket varmt tack för gåvor som föreningen har erhållit under året.

Styrelsen vill önska Er alla i Tunbergsläkten en riktig
God Jul och ett Gott nytt år!

Detta är adressen ni skall använda när ni meddelar Ingrid att det har skett förändringar i familjekretsen. Detta hänger samman med en mycket viktig sak nämligen uppdateringen av våra släktböcker. Åren går och nya Tunbergare föds medan andra går ur tiden.

Det finns ingen möjlighet att hålla reda på detta om vi inte får reda på vad som händer i familjerna runtom i vår stora släkt. Ingrid är således den som skall få information om vad som har förändrats sedan sist. Det går naturligtvis lika bra att skicka brev till Ingrid Johansson, Skörstorp Klockaregården, 52191 Falköping.

Våra släktböcker

Bok 1 – som numera är i form av en pärmupplaga. Allting är med, inklusive foton. Denna kostar 250 kronor. Observera att Ingrid även har gjort en total revidering av innehållet. En pärmupplaga innebär att – om det nu finns något mer att rätta till – man lätt kan byta ut ett enstaka blad.

Bok 2 – Vi kan sänka priset ytterligare till 50 kronor. Det är faktiskt så att man måste ha Bok två om man har den första boken. Det är så många rättningar och nya uppgifter i den att man gott kan säga att Bok 1 och 2 är ”en bok”. Man måste faktiskt använda båda samtidigt om det skall bli rätt.

Bok 3 – Denna kostar 180 kronor. Den här boken ägnas åt Nils Tunbergs son Ryttaren Anders Nilsson Frisk.

Bok 4 – Den här boken kostar 160 kronor. Detta är en pärm där nya uppgifter och eventuella rättningar från de olika grenarna redovisas. Lätt att hitta i - varje släktgren har sin flik.

Vill du fylla på ditt bokbestånd skall du ta kontakt med Urban Azelius, Brunn 103, 523 90 Ulricehamn så berättar Urban hur och vad du skall betala och ni bestämmer fraktsätt med mera. Telefon och mailadress hittar Du nedan.

Våra släktböcker är oundgängliga och själva kärnan i vår förening.

Nu och för alltid finns alla uppgifter om vår stora släkt här.

Dessutom är böckerna fyllda av underbara berättelser.

Vårt bankkonto är bankkonto SEB 5105 33 03084.

OBS Tag alltid kontakt med Urban först! Skicka ett mejl, mailadresser du nedan, eller ring 0321–25139, 0705275493.

Vi kommer att skicka julkhälsningen digitalt till de E - postadresser vi har för att spara in lite på kostnaderna. Vi är således hela tiden i behov av att öka på vårt register av E-postadressen. Skicka ett mejl till urban.azelius@telia.com

Vår ekonomi - Gåvor

Eftersom vi inte har medlemsavgifter på vanligt vis är vi helt beroende av gåvor till verksamheten för att den på sikt skall fungera. Alla gåvor, stora som små, är välkomna. Använd vårt bankkontonummer SEB 5105 33 03084 eller tag kontakt med Urban, mailadressen till Urban hittar ni ovan.

Släktresorna

Den planerade släktresan 2020 fick av kända skäl ställas in. Detta innebär inte att vi inte kommer att försöka igen när pandemin förhoppningsvis har ebbat ut. När så är möjligt kommer det att finnas ett prospekt att tillgå. Är du intresserad kan du ta kontakt med Margareta Andersson, Margareta Thor, eller Birgitta Renström och Marianne Grindeskog för kunskap om hur det ser ut. Telefonnummer hittar du i listan ovan.

Hemsidan

Adressen är falbygden.nu - lättare adress finns inte. Skriv bara in adressen i sökfältet så är saken klar. Hemsidan är aktiv men lider svårt av brist på intressant material för löpande uppdatering. Jag efterlyser medhjälpare som vill hjälpa till med att skaffa material. Om hemsidan skall leva måste många hjälpa till //Åke

Att tänka på.

En viktig del av slakten representeras av gravstenar på våra kyrkogårdar. När gravrätten upphör – ofta efter 25 år – och den inte förnyas, tas stenen bort om den inte är klassad som kulturgrav. Man bör vara vaksam på detta och ta över gravrätten där stenen är särskilt värdefull. Begravningslagen och avgiften medger inte kostnader för gravar där det inte finns någon innehavare. Forts.

Lysande! Förra året hade vi en berättelse om friidrottande Tunbergare. Här är en fortsättning i form av en bild från årets svenska mästerskap i friidrott. I mitten ser vi Simon Thor som blev bronsmedaljör i stavhopp, till vänster Melker Svärd Jakobsson som tog silver och till höger guldmedaljören Armand Duplantis som ju dessutom är världsmästare både inomhus och ute. Bilden har vi fått av Margareta Thor

Fortsättning - Att tänka på

På de gamla landsortskyrkogårdarna håller detta möjligen på att ändras. Risken finns den gamla kyrkogården blir en gräsmatta allteftersom stenar tas bort och den är ju även som helhet en viktig kulturmiljö. Det är dystert att komma på det årliga besöket och finna att stenen är borta. Men det finns sålunda bot för de stenar som är allra värdefullast för släkten. Ta vara på den möjligheten.

HUR DRABBADES JÄLABORNA AV SPANSKA SJUKAN?

Vem kunde tro att när vi firade in det nya året 2020 skulle vi få uppleva ett år som fullständigt förändrade vårt inrutade liv. Okända ord som corona, covid19 och pandemi möter oss ständigt i nyhetsrapporteringen. År 2020 går till historien som ett förfärligt år men hur ter det sig om man jämför med spanska sjukan som drabbade världen för cirka 100 år sedan?

I den stora världen pågick Första Världskriget 1914–18. Forskare tror att det var en form av fågelinfluensa som uppstod i Kina och via USA spreds hos soldater som kom till Europa. Spanjorerna var de som först öppet berättade om influensan varför den fick namnet spanska sjukan. Den härjade under 1918–20 och man bedömer att denna pandemi dödade närmare 100 miljoner människor. En fruktansvärd siffra som överträffar antalet döda i båda världskrigen.

I Sverige som slapp kriget var det än dock inte lugnt. Ryska revolutionen i februari 1917 inspirerade den politiska vänstern.

Detta ihop med social oro, matbrist och svält i städerna vilket utmynnade i allvarliga hungerkravaller. Rösträtten var också en väldigt infekterad fråga som till slut blev jämlik 1921. Då fick kvinnor äntligen gå till valurnorna.

I Sverige bedöms spanska sjukan inneburit 37 000 döda där cirka hälften var mellan 20–40 år. Människor i sina bästa år, troligen på grund av låg immunitet, var dom som hastigt och dramatiskt dog. Pandemins första fall i Sverige upptäcktes i Stockholm juli 1918. Bifogar en förfärlig bild från Arjeplog där man Påskdagen 1920 begravde 51 döda. Arjeplog var en relativt liten och glesbefolkad lapplandsby på drygt 3 000 invånare. Man tror att en vintermarknad med många tillresanden var orsaken till dessa förfärliga dödstal. Virus angrep lungorna och övergick i en bakteriell lunginflammation.

Det muterade tre gånger och avklingade helt hösten 1920. Penicillinet kom först 1928 och hade säkerligen botat många människor.

Jag är född 1945 och uppvuxen på Stora Ambjörntorp, Jäla. I min generation fick vi erfara Asiaten 1957 och Hongkong 1968 – alltså 50–60 år bakåt i tiden. Det var rejält jobbiga influensor men dödligheten var ganska liten. Jag minns att min pappa Gunnar född 1903 berättade allmänt om den förfärliga spanska sjukan, men mindre om vad som hände i socknen. Jag har forskat i födelse- och dödsböckerna för Jäla församling 1918–1920. Under denna period föddes 31 barn och dog 26. 1920 hade Jäla 577 invånare (idag ca 150). Hela sex barn under fem år dog dessa år och komminister Erik Bjerkander fick ibland notera flera? som dödsorsak. Flera blev förvånansvärt gamla. En blev 92 år, två blev 89 år, en 84 år samt en 83 år. Samtliga skriver prästen in som *ålderdomsavtyning*. Den första januari 1919 slår spanska sjukan till mot Jälaborna. I Skattegården avlider mor Anna, 37 år och dottern Signhild, tolv år samma dag. Kanske Frans i Gamlarp två år som avled nionde januari drabbades av spanska sjukan, men prästen noterade *lungkatarr*. Likaså den tolvte januari avled Maria i Sunnagården, 71 år noterat som *skum i lungorna*. Efter denna ansamling av dödsfall dröjde det ända till mars innan två personer avled i *ålderdomsavtyning*. Så svaret är att Jälaborna kom väldigt lindrigt undan den förfärliga spanska sjukan.

En egen reflektion är att Jälaborna, som många andra byar, levde ganska isolerat från omvärlden och på så sätt slapp pandemin. Världskriget följde man i tidningen, men det påverkade inte vardagen. Matbrist var heller inget problem där alla, mer eller mindre, sysslade med jordbruk. Resandet utanför socknen var säkert obetydligt. Ett hundra år senare ser verkligheten helt annat ut.

Idag lever vi med en global ekonomi där varor och tjänster snabbt förflyttar sig 1000-tals mil. Vi har även en turism som också öppnat upp världen. En ny influensa som förr startade i östra Asien behövde ett halvår för att nå Sverige. Idag kan det gå på ett dygn. Det priset får man betala och förhoppningsvis har vi en fungerade sjukvård som kan hjälpa oss. Sorgligt nog kommer vi i framtiden att drabbas av nya pandemier. Men - när vi har denna pandemi bakom oss så tror jag vi uppskattar vardagen och minns att det var värre förr – mycket värre.

Göte Gunnarsson

Skövde

Begravning av spanska sjukans offer i Arjeplog den 20 april 1920. Vi har fått bilden av författaren. Femtioen offer begravdes på samma gång. Jag är säker på att vi alla har berättelser med oss från våra anförvanter bakåt i tiden. Jag har det, redaktörens kommentar.

Att blicka tillbaka

Nedanstående klipp är den allra första paragrafen i det allra första protokollet. Det är alldeles tydligt att det fanns en eufori hos de som hade församlats. Euforin hos dem som hade upptäckt att det fanns en gemenskap som man kanske inte hade haft en aning om tidigare. Man slås av ett par saker; dels att man inledde med en högmässa och att Sven Andersson deklamerade en dikt av "Jönn", således John Lidholm. Så fantastiskt fint. För den som inte är uppdaterad kan vi nämna att Sven Andersson – Sven i Loftsgårn' - var en av mästarna i denna ädla konst. Och att även berätta för den som är lite vid sidan om den ädla dialekten västgötska att "jönn" helt enkelt betyder "dynga" eller "gödsel".

Protokollsauddragningar gjorda vid bildandet av släktförening 1981 05 17.

§ 1.

Söndagen den 17 maj 1981 samlades omkring 200
ättlingar till soldaten Nils Tunberg (knäckt på
Tunarp Hålsby) i Norra Åsarps kyrka, kyrkoherde
Alvar Lindman förväntade högmässa och hälsade
församlingen och den stora släktskaran som samlats
från när och fjärran välkomme. Han uttryckte
sin glädje över att en släktbiff ter sig med
en gudsgäst.

Efter avslutad högmässa ställdes färtur
till Lokal Förtid. Minnens där deltagarna
hälsades välkomme av Lenn Andersson Minnevid.
han avslutade sitt hälsningsanförande med
att på bygdemål framföra en hyllningsdikt
till hembygden av Färdingskalder "Förn"

Julhälsningarna

Så kom den första? julhälsningen ut till julen 1982. Jag har fått låna ett
exemplar av Ingrid i Skörstorp. Man slås av hur oerhört tekniken har förändrats
på fyrtio år. Den är framställd med skrivmaskin, det skulle dröja länge innan
datorn skulle ta över jobbet.

Kent Hallin har skrivit två fina artiklar, dels om Marta Svensdotter, dels om Lars
Johan Larsson i Ekesgårdet i Brismene. Den första kompletterar på ett utmärkt
sätt den som Fritz Landin skrev i den första släktboken. Per Brisme skriver om
Alfred Abrahamsson och hans maka Klara. Läs även vad Iris Erlöv skriver i den
första släktboken. Jag är övertygad om att någon tycker att "det var för mycket
Marta grenen" Det har sin förklaring i att det till en början handlade om den
grenen. Maria och Sara kom in senare och Anders Nilsson Frisk mycket senare.

SLÄKTFÖRENINGEN

TUNBERG

Styrelsen önskar
alla medlemmar
God Jul och Gott Nytt År

Dagny

Agne

Iris

Ingemar

Ingrid

Elof

Gunn

Gunnar

Tommy

Kent

Styrelsen bestod av Tommy Thour, Dagny Johansson, Elof Johansson, Gunn Nilsson, Ingrid Johansson, Kent Hallin, Agne Abrahamsson, Iris-Erlöv Abrahamsson, Ingemar Claesson och Gunnar Johansson. Ersättare var Ingrid Andersson, Birgit Kempe, Carl-Eber Olivestam och Gun Blomdahl. Flera av dessa finns inte längre ibland oss.

Det viktigaste inslaget i julhälsningen är att det kallas till släktmöte den 15 maj påföljande år, således 1983. Protokollet från detta möte berättar att det inleddes med högmässa i Mössebergs kyrka klockan elva. Underbart!

Därefter följer samling i Gymnasieskolan för val av styrelse och inte minst en redogörelse för hur forskningen framskrider. En blick i protokollet visar att Kent Hallin och Agne Abrahamsson ersattes med Sven Andersson och Anna Stina Almqvist. Protokollet, som skrevs av Elof Johansson, avslutas med en härlig berättelse om det som inte är paragrafer på ett släktmöte men som är allt annat där omkring. Mötet hade samlat 320 medlemmar.

Fritz Landín var något av en "hovpoet", i den första julhälsningen fanns en mycket lång dikt, dikten nedan kommer från en senare hälsning. Tack Birgitta Renström.

Tunbergs släktträd

Seklernas vindar de viska i dag
om fröet som såddes av kärlekens lag
Av moderlig kärlek det vårdats så ömt
och faderlig stolthet dess framtid har drömt
Att släktträdet växer mot himmelens sky
och glädje det bliver för gen som är ny
Att stammen skall hålla i tusentals år
och friskaste grenar i mängder det får

Vi Tunbergare alla från fädernas ätt
vi samlas vid fanan för frihet och rätt
Och önska vi alla med hand uti hand
att släktträdet växer från strand och till strand
Att grenarna håller i storm och i nöd
och blir för varandra ett kärlekens stöd

De Tunbergares skara som gjorde sin plikt
vi ville besjunga i prosa och dikt
Båd kvinnor och män i en kedja så lång
med arbete möda blev dagen ej lång
De önskade barnen en framtid så ljus
att sitta i Landsting och Riksdagshus.

Fritz Landin

Att vara släkt!

Jag frågade en av dem som var med tidigt och utforskade släkten – Varför Tunberg? Jag fick svaret att det var en rolig gubbe att börja med. Jag vet inte hur det gick till, men man måste väl ha börjat uppifrån först för att sedan bygga uppåt när man väl hade hittat roten. Eller rättare sagt flera måste ha gjort så för att sedan slå sig samman när man kom på att man gjorde samma sak. Man måste förstå att det var mycket svårare då med mikrofilmen och direkt sökande i olika böcker.

För min del är jag kluven, när jag backar tillbaka från min och min pappas position lämnar jag ganska snart Tunbergssläkten och hamnar i Kinneved. Närmare bestämt i Kattskalla där knekten Valentin Sträng föddes 1674. I ett material som jag har fått någon gång står det att ”han var korpral vid Västgöta tremänningsregemente till häst. Bosatt i Skattegården Brismene.” *Som var i rote med Ekarp i Börstig, min kommentar.* Han sårades svårt i slaget vid Hälsingborg 1710. Se där, nu är vi där vi har varit flera gånger tidigare i våra Julhälsningar. I Skattegården, Äckrorna (Hallen), Ravlebacken och Espholmen i Brismene.

Går vi vidare några generationer framåt hittar vi Abraham Göran Andersson född 1830 i Skattegården Tornarp i Börstig socken. Han gifter sig 1855 med Ulrika Sofia Samuelsdotter, född 1835 i Kronogården Ekarp i Börstig och därmed är vi Tunbergare. Hon släktar bakåt från sidan 381 i första boken. Här uppstår även vad som skulle bli släktnamnet Abrahamsson.

Detta innebär även att den som jag alltid har kallat min anfader, således Anders Johansson, född i Börstig 1801 och som för alltid kallas Spelen i Ravlebacken. Fiolspelemannen, som inte har något med Tunbergssläkten att göra. En mytisk figur som jag ännu så länge vet väldigt lite om men som måste ha satt avtryck på olika sätt. Jag skall djupdyka i arkiven vad det lider. Pappa visste inget heller, i varje fall berättade han inget om detta. Spelen var sålunda far till Abraham Göran Andersson ovan. Där fanns ytterligare fem barn som jag skall se om jag hittar någon tråd till. Jag har kollat en del i folkmusikarkiven men det har inte gett något napp ännu så länge. Han ansågs vara en duktig kompositör. Spelmän av den kalibern hade ofta något eget, en polska eller så som de hade totat ihop själva. Tyvärr gick väl allt på gehör. Hans fiol, eller kanske en av hans fioler? finns bevarad i släkten, Han lär även ha spelat klarinett.

Något mer om Spelen kan man läsa i första boken på sidan 383.